

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อบกพร่องในการจัดทำบัญชีจากการตรวจสอบบัญชีของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ตามโครงการตรวจสอบบัญชีร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่จังหวัดลำปาง โดยศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกระดาษทำการการตรวจสอบบัญชีที่ผ่านการตรวจทานจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดลำปาง ซึ่งเริ่มดำเนินการตรวจสอบตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2546 ถึงปี พ.ศ. 2547 จำนวน 142 ราย

การศึกษาได้จำแนกประเภท รวมทั้งสรุปผลข้อบกพร่องที่พบจากการตรวจสอบบัญชีและงบการเงินของธุรกิจในเขตจังหวัดลำปาง เกี่ยวกับประเภทของนิติบุคคลที่จดทะเบียน จำนวนทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วเฉลี่ย 3 ปี จำนวนรายได้เฉลี่ย 3 ปี จำนวนกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเฉลี่ย 3 ปี การจัดจ้างผู้ทำบัญชี โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์แบบตารางไขว้ (Cross Tabulation) โดยใช้การประมวลผลจากเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

ผลการศึกษาประเภทของข้อบกพร่องพบว่า การจัดทำบัญชีไม่ครบถ้วน เป็นข้อบกพร่องที่พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.40 รองลงมาคือการบันทึกรายการโดยไม่มีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี คิดเป็นร้อยละ 45.80 และการแสดงรายการในงบการเงินไม่สอดคล้องกับบัญชี คิดเป็นร้อยละ 33.10

ผลการศึกษาประเภทของธุรกิจที่พบข้อบกพร่อง พบว่าธุรกิจประเภทห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนเป็นธุรกิจที่พบข้อบกพร่องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.90 รองลงมาคือธุรกิจประเภทบริษัทจำกัด คิดเป็นร้อยละ 45.10 ผลการศึกษาธุรกิจที่พบข้อบกพร่องจำแนกตามจำนวนทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วเฉลี่ย 3 ปี พบว่าธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วเฉลี่ย 3 ปี ช่วง 1,000,001 – 5,000,000 บาท พบข้อบกพร่องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.11 ผลการศึกษาธุรกิจที่พบข้อบกพร่องจำแนกตามจำนวนรายได้เฉลี่ย 3 ปี พบว่าธุรกิจที่มีรายได้เฉลี่ย 3 ปี ช่วง 1,000,001 – 10,000,000 บาท พบข้อบกพร่องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.07 ผลการศึกษาธุรกิจที่พบข้อบกพร่องจำแนกตามจำนวนกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเฉลี่ย 3 ปี พบว่าธุรกิจที่มีกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเฉลี่ย 3 ปี ช่วงขาดทุนสุทธิพบข้อบกพร่องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.40 และผลการศึกษาธุรกิจที่พบข้อบกพร่องจำแนกตามการจัดจ้างผู้ทำบัญชี พบว่าธุรกิจที่จัดจ้างสำนักงานบัญชีเป็นผู้ทำบัญชีพบข้อบกพร่องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.51

The purpose of this independent study is to study about accounting errors from the Department of Business Development Audit Project in cooperation with educational institutes in Lampang.

The study was conducted by using the form of data collection to collect the accounting errors from the 142 working papers that had been proved by the Department of Business Development officers between 2003 and 2004. Then the data was classified in to 6 categories; type of entities, average of three year capital, average of three year income, average of three year net profit or loss and accountants hiring. After that, the data was analyzed by using descriptive statistic analysis: frequency, percentage and crosstabulation.

The result of this study showed that the highest of accounting errors were the incomplete type of accounting, which was 70.40 percent, the recording transaction without supporting documentation, which was 45.80 percent and also the conflict of accounting with financial statement, which was 33.10

As a result of frequency and percentage analysis, the type of entity who had the most accounting error was the partnership, which was 54.90 percent, and the type of entity with accounting error was the company, which was 45.10

The result of three-year capital averages indicated that the highest accounting errors were 1,000,001 – 5,000,000 baht range (52.11). Additionally, the result of three-year income averages display that the highest accounting errors were 1,000,001 – 10,000,000 baht range (45.07). Beside the result of three-year net profit or loss averages pointed out the highest accounting errors were net loss range (32.40). Lastly, the result of accountant hiring showed that the most accounting errors were the entities who had hired accounting firm to take care their accounts (84.51).